Apulaisprofessori sai asiakirjan väärentämisestä korotetun tuomion

Korkein oikeus on korottanut oululaisen apulaisprofessorin asiakirjan väärentämisestä Vaasan hovioikeudessa saamaa tuomiota 20 päivällä. Siten Oulun yliopistossa nelisen vuotta sitten eläinlääketieteen laitoksella työskennellyt apulaisprofessori tuomittiin 8 kuukauden ja 20 päivän ehdolliseen vankeustuomioon.

Hänen vaimonsa 5 kuukauden ehdollinen tuomio avunannosta asiakirjaväärennökseen pysyi ennallaan. Korkein oikeus ei katsonut teon olleen kuitenkaan varsinainen virkarikos, vaikka apulaisprofessori väärennöksen tehdessään palvelikin tutkimusvirassa.

Lopullisen päätöksen saanut juttu sai alkunsa valtion luonnontieteellisen toimikunnan myönnettyä vuodeksi 1978 hieman yli 18 000 markan suuruisen tutkimusmäärärahan apulaisprofessorin Oulun yliopistossa johtaman tutkimushankkeen toteuttamiseksi. Koko summasta oli 5 000 markkaa osoitettu erilaisia laskuja vastaan esitettävien koulutusmenojen rahoittamiseksi.

Apulaisprofessori hankki muutamilta oululaisilta koululaisilta allekirjoitukset tyhjiin palkkiomääräyslomakkeisiin ja laskukuitteihin lupaamalla järjestää heille kesätyötä.

Tekaistuissa laskuissa oli merkitty työkohteeksi mm. koe-eläinten keräys. Niitä ei kuitenkaan koskaan hankittu ja 5 000 markan käyttömenot menivät apulaisprofessorin ja hänen vaimonsa yksityisille pankkitileille.

Metroryhmä jäi vielä ilman rahaa

Metrohallintoa tutkivalle neljän miehen ryhmälle oli luvassa maanantaina Helsingin kaupunginhallituksessa rahaa, mutta ylipormestari Raimo Ilaskivi poisti asian listalta. Tutkimuksen rahoitus on näin edelleen avoin kysymys.

Valtuuston asettama valiokunta nimesi neljä kokopäiväisesti metroasioihin perehtyvää tutkijaa toista viikkoa sitten. Ryhmään kuuluu kolme lakimiestä ja yksi tilintarkastaja.

Ryhmä on jo aloittanut työnsä, vaikka viides tutkijapaikka on vielä täyttämättä.

Harri Holkerin johtama 15-jäseninen valiokunta palkkasi jo aiemmin tutkijakseen sopimusoikeuteen perehtyneen Tampereen yliopiston professorin Reino Erman. Hän jatkaa omaa työtään itsenäisesti suunnitelmien mukaan uuden ryhmän mukaantulosta huolimatta.

Erma sanoo keskittyvänsä omaan alueeseensa eli sopimusoikeuteen, ja nyt nimetty tutkijaryhmä pysyttelee muissa asioissa.

"Tehtävä on niin laaja, että töitä kyllä riittää meille kaikille", Erma sanoo. Erman mukaan aineistoa on niin paljon, että jo sen lajitteleminen tutkimuskelpoiseksi on työlästä.

Hän toivoo, että tuloksia alkaa näkyä "muutaman kuukauden sisällä".

Puutorin apteekki konkurssiin Turussa

Turku (HS) Turun Puutorin apteekin omistaja, apteekkari Solmu Ilmonen tuomittiin yli 2,3 miljoonan markan veloista konkurssiin Turun raastuvanoikeudessa. Konkurssipesän suurin velkoja on valtio lähes kahden miljoonan markan saatavillaan.

Apteekkari Ilmosta syytetään Turun raastuvanoikeudessa parhaillaan jatketusta törkeästä veropetoksesta. Puutorin apteekin 415 000 markan ohimyynnistä ja apteekkimaksujen pimittämisestä tästä ohimyynnistä. Veropetosjuttua käsitellään oikeudessa seuraavan kerran keskiviikkona.

Ohimyynti paljastui, kun apteekkari heikentyneeseen liikevaihtoon vedoten väläytteli työntekijöidensä irtisanomisia.

Puutorin apteekki on viime keväästä lähtien toiminut konkurssipesän hoidossa ja apteekkia johtaa lääninhallituksen määräämä apteekinhoitaja.

Suomessa apteekkikonkurssit ovat perin harvinaisia ja erityisen poikkeuksellista on suuren apteekin joutuminen konkurssiin. Puutorin apteekkikaan ei kaatunut huonoon kannattavuuteen vaan veropetokseen.

Viimeksi Suomessa meni 1970-luvulla yksi pieni apteekki konkurssiin. Noin 90 000 vuotuisella reseptillään Puutorin apteekki kuuluu maan suurimpiin.

Oikeus vahvisti konkurssituomiossa verottajan saatavat runsaaksi 900 000 markaksi ja lääninhallituksen karhuamat maksamattomat apteekkimaksut vuosilta 1976—1981 lähes miljoonaksi markaksi. Lisäksi valtiolla on oikeus periä myöhemmin mahdollisesti maksuun pantavia veroja tai maksuja enintään 2,5 miljoonaa markkaa.

Pesäluettelossa apteekin omaisuudeksi arvioitiin 1,5 miljoonaa markkaa. Apteekkari Ilmonen todettiin itse varattomaksi ja hänen henkilökohtainen omaisuutensa 2 000 markaksi.

Apteekkilain mukaan Ilmonen voi palata takaisin hoitamaan apteekkiaan mikäli hän pystyisi vuoden kuluessa konkurssiprosessin alkamisesta maksamaan velkansa pois. Muussa tapauksessa hän menettää apteekkioikeutensa ja apteekki siirtyy uudelle apteekkarille.

Turistimatkalta tyrmään

Poliisi malttoi odotella VR:n konejohtajaa

Poliisi malttoi odotella rautatiehallituksen koneosaston johtajaa Jaakko Toivasta. Toivanen oli vastikään palannut kahden viikon työ- ja lomamatkalta ulkomailta. Hän otti toissa viikolla osaa kansainvälisen rautatieliiton kokoukseen Espanjassa ja jatkoi oleskeluaan etelässä pitämällä viikon loman.

Keskusrikospoliisin konstaapelit pidättivät Toivasen maanantaiaamuna kotoaan Lauttasaaresta. Kun Toivasta vietiin Ratakadulle krp:n kuulusteltavaksi, toiset poliisit penkoivat sihteereiden siunailessa hänen työpöytänsä laatikot Vilhonkadulla.

Siemensin lahjusjupakan laajeneminen Valtionrautateiden hankintoihin ei tullut yllätyksenä, koska yhtiön tiedettiin kuuluvan VR:n suuriin laitetoimittajiin. Kaukokirjoitinalalla sillä on ollut suoranainen monopoli VR:ssä 1977:n jälkeen. Juuri kaukokirjoittimista lankesi epäilys postinkin ylle.

Pääjohtaja Herbert Römer pitää poliisin asiana ilmoittaa, mistä pidätyksessä on kysymys.

"VR:ssä asiat käsitellään mielestäni aina normaalissa järjestyksessä. Nyt asia meni vähän henkilökysymysten puolelle. Se panee pikkuisen miettimään", Römer puntaroi tilannetta.

Jaakko Toivanen

Koneosastoa kuunnellaan

Römerin mukaan Toivasen tasoisella johtajalla on vain vähän päätäntävaltaa talon asioissa. "Toisaalta koneosastoa kyllä kuunnellaan hyvinkin tarkkaan tekniikan asiantuntijana, sehän laitteiden käytönkin suunnittelee", Römer lisää.

Römerin mukaan Valtionrautateillä ei ole käytetty metron tapaa tehdä hankintoja ilman tarjouskilpailuja. "Sovellamme joka tapauk-seen teknis-taloudellista harkintaa", Römer ryköisee.

Ulkopuoliset eivät ole rahoittaneet Valtionrautateiden virkamiesten matkoja yhtä useasti kuin postin. Römerin mielestä talon sisällä ollaankin matkoista hyvin tarkkoja.

Valtiontalouden tarkastusvirasto selvitti viime vuonna, että joka kymmenes postin virkamiesten ulkomaanmatka oli rahoitettu laitoksen ulkopuolisin varoin, VR:ssä vain joka kahdeskymmenes. Lisäksi ratuatieläiset liikkuivat ulkomaillakin enimmäkseen junalla, koska he saavat ammattinsa puolesta vapaalippuja niin juniin kuin junia yhdistäviin laivamatkoihinkin.

Jouluna eläkkeelle

Keskusrikospoliisin pidättämä johtaja Jaakko Toivanen täyttää ensi jouluaattona 63 vuotta eli saavuttaa säädetyn eläkeiän. Nykyiseen asemaansa koneosaston johtajaksi hän kohosi 1974.

Toivanen tuli VR:n palvelukseen Helsingin konepajan ylimääräiseksi teknikoksi 1948. Työn ohella lukujaan jatkanut mies pääsi insinöörin vakanssille 1949, työskenteli välillä Kouvolassa ja Oulussa ja palasi 1954 Helsinkiin rautatiehallitukseen, jossa alkoi luoda uraansa.

1960-luvulla Toivanen työskenteli myös liikenneosastolla ja saavutti yli-insinöörin arvon 1964.

Seitsemäs pidätys

Helsingin metron epäselvyyksistä alkanut lahjusjupakka on johtanut tähän mennessä seitsemään pidätykseen. Pidätyksien sarja alkoi metrojohtaja Unto Valtasesta kuukausi sitten. Valtasen jälkeen Ratakadun selleihin haettiin Siemensin toimitusjohtaja Ville Arvola ja apulaisjohtaja Leif Renwall.

Syyskuun lopussa oli posti- ja telehallituksen telejohtajan Ensio Sorvarin ja Siemensin varatoimitusjohtajan Thure Petterssonin vuoro. Heidän kanssaan pidätettiin eräs Siemensin alempi johtaja, jonka nimeä poliisi ei lyhyen pidätysajan takia päästänyt julkisuuteen.

Siemensiltä turvaa ja tiedonvälitystä

Valtionrautatiet on ostanut viime vuosina Siemensiltä huomattavia määriä liikenteen turvalaitteita ja kaukokirjoitintekniikkaa.

Siemens-tilaajana VR on kuitenkin vähäpätöisempi kuin Posti- ja telehallitus, jonka telejohtaja oli viimeksi pidätettynä epäiltynä lahjusten ottamisesta.

Posti- ja telehallitus on tilannut Siemensiltä vuosittain laitteita 50—60 miljoonalla markalla, VR noin 20 miljoonalla markalla.

Siemens-tilauksissa huippu on jo ylitetty, suunta on laskeva, sanotaan VR:ltä. Suurimmillaan tilauskanta oli 1978, jolloin Siemensin kanssa tehtiin hankintasopimuksia 38 miljoonan markan edestä.

Yksinoikeus Siemensille

Tietokoneohjattujen kaukokirjoitinkeskusten toimittamisen VR antoi yksinoikeudella Siemensille. VR tilasi Siemensiltä ensimmäisen huippuhienon digitaalisen toimivan kaukokirjoitinkeskuksen Tampereelle.

Tampereen kaukokirjoitinkeskuksen valmistuttua elokuussa 1977 tilaukset menivät siitä lähtien automaattisesti Siemensille. 1978 oli vuorossa Helsinki ja Kouvola sekä 1980 Pieksämäki ja Oulu.

Viimeinen Siemensin valmistama kaukokirjoitinkeskus valmistuu ensi vuonna Ouluun. Pieksämäen ja Oulun keskusten yhteishankinta maksoi VR:lle 5,9 miljoonaa markkaa.

Kaukokirjoitinkeskukset toimivat yleisöltä näkymättömissä. Ne palvelevat lähinnä yhtiön sisäistä tietoliikennettä. Paikanvarauksissa käytettävät laitteet VR on taas tilannut Nokia Oy:ltä.

Piiri pieni pyörii

Myös liikenne- ja turvalaitteita Siemens on toimittanut viime vuosina mittavan määrän VR:lle.

Piiri pieni pyörii: Siemensin arvokkainta metrokauppaa, lähes 30 miljoonan markan turvalaitteiston hankkimista, perusteltiin 70-luvun lopulla juuri sillä, että yhtiö oli toimittanut samat laitteet myöskin VR:lle ja omasi siten ainutlaatuista kokemusta Suomessa.

1976 VR tilasi yhtiöltä Tampereen ja Seinäjoen asemien suurasetinlaitteet. Kaksi vuotta myöhemmin rataosuudelle Pieksämäki—Kuopio tilattiin linjasuojastus ja seitsemän releasetinta.

Suomen suurimman risteysaseman Kouvolan suurasetinlaitteen valmistamisen VR uskoi myös Siemensille. Saman aseman laskumäen raidejarrujen tietokoneohjaus ja vaihdeautomatiikka meni samalle yhtiölle.

Rataosalle Seinäjoki—Ylivieska Siemens toimittaa ensi vuoteen mennessä Perkkaan tehtaalta yhteensä 21 releasetinlaitetta sekä asemien välisen linjasuojastuksen.

Helsingin lähiliikenteen Korson ja Keravan asemien kauko-ohjaus annettiin Siemensille 1980.

Viimeisen turvalaitetilauksen VR teki Siemensin kanssa viime kesäkuussa. Yhtiöltä tilattiin releasettimet Ylivieskan ja Oulun sekä Tuomiojan ja Raahen väliseen liikenteeseen. Kauppasumma oli 14,4 miljoonaa markkaa.

Koneosasto valmistelee

Nyt pidätetyllä rautatiehallituksen koneosaston johtajalla Jaakko Toivasella ei ole suoranaista päätösvaltaa VR:n laitetilauksissa.

Koneosaston näpeissä on kuitenkin tietous telex ja datalaitteista. Toivasen tehtävä on valmistella tilaukset, mitoittaa tarve. Ylemmissä portaissa hänen asiantuntemustaan on vaikea ylittää.

Rautatiehallituksessa hankintapäätökset valmistelee sekä koneettä rataosasto. Työnjako on sellainen, että rataosasto suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää sen, mikä pysyy paikallaan. Koneosasto vastaa liikkuvasta kalustosta sekä mm. sähköistyksestä.

Työjärjestyksen mukaan rautatiehallituksen talousosaston johtaja Paavo Virkkunen päättää hankinnoista aina 400 000 markan ylärajaan saakka. Päätösoikeutensa hän on kuitenkin luovuttanut alaiselleen hankintajohtaja Timo Jaakonsalolle.

400 000 markan ja miljoonan markan välillä sijoittuvista hankinnoista päättää tekninen ylijohtaja Pertti Lattunen. Yli miljoonan markan hankinnoista vastaa rautatiehallituksen 7-jäseninen kollegio.

Kollegiota johtaa pääjohtaja Herbert Römer. Varapuheenjohtajana toimii liikenneosaston päällikkö, ylijohtaja Panu Haapala. Mukana ovat myös Pertti Lattunen, hallinto-osaston johtaja Eero Jaakkola, Paavo Virkkunen, rataosaston johtaja Erkki Tattari sekä koneosaston johtaja Jaakko Toivanen.

Suurkatastrofia harjoiteltiin Itä-Suomessa

Lappeenranta (HS) Lappeenrannan palo- ja pelastuspalvelun valmiutta testattiin maanantai-iltana yhdessä maamme suurimmista katastrofiharjoituksista. Siihen osallistui noin 400 henkilöä. Loukkaantuneita oli 120, palokunta- ja muuta ensiapuväkeä kentällä noin 130 ja sairaalahenkilökuntaa noin 150.

Harjoituksen lähtökohtana oli tavarajunan ja matkustajia täynnä olleen linja-auton yhteentörmäys Simolan tasoristeyksessä lähellä Vainikkalaa. Linja-auton kuljettaja kuoli ja kaikki matkustajat, yhteensä 30 henkilöä loukkaantui.

Tavarajunan yksi kloorivaunu rikkoontui ja klooria vuoti ympäristöön.

Kaikki yli 150 000 markan arvoiset ulkomaiset hankinnat ohjataan tätä varten perustettuun neuvottelukuntaan. Liikenneministeriölle alistetaan yli 10 miljoonan markan kotimaiset ja yli 2 miljoonan markan ulkomaiset hankinnat.

Basaaristamme
ITÄMAISIA MATTOJA
Persia, Afganistan, Pakistan, Turkki ym.
syksyn tarjoushintaan
Kreikkalaiset paimenmatot, valkoiset aidot ..... alk. 75,-
Pyyshimatot esim. 170 x 240 ..... alk. 340,-
Galerie Iran, Mattojen vähittäis- ja tukkuvarasto, YRJÖNKATU 34 (pihan puolelta) av. 10—17, la 10—14, puh. 6940 082 Casagrande.

SEINÄPEILIEN LOPPUUNMYYNTI
jatkuu varastosta
KUVASTINTEOS MARIA
Korkeavuorenkadun ja Jääkärinkadun kulmassa pihan puolella
puh. 666 457. Av. 10—16, la 10—13

Kaivopihan
CENTRUM
reiluja syystarjouksia

1. kerros, päivän kosmetiikkatarjouksia:
Lumene, kollageenihoitovoide, 49 g (35,75) 15,-
Laponie Ultra, päivävoide, 45 g (36,-) 15,-
Orient Henna, hiuksia hoitava sävyshampoo (9,50) 7,50
Revlonin Eterna 27, 24 tunnin voide, 30 g 35,-
Pierre Robert LdB, koko kehon kosteusvoide, 140 ml (24,-) 16,-

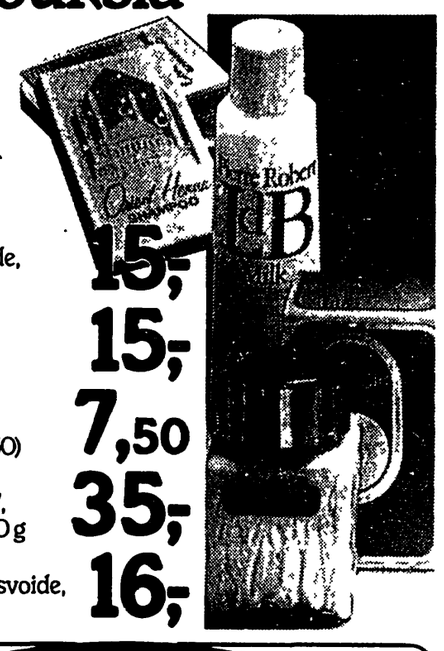

3. kerros, naisten muoti
Noin 100 kpl:een erä naisten merkkifarkkuja – eri malleja – denimiä tai samettia kpl 98,-
Toppahaalarit kylmän varalle (n. 60 kpl:een erä) kpl 89,-

Herkku CENTRUM
Kaivopihan verrattomalta ruokaosastolta:
Taloussokeri, 1 kg/pss 5,45
Tuoreet silakat (säävaraus) kg 2,95
Jalostajan pakasteherneet, 200 g/kt 2,50
Tuoreet talouskyljykset kg 19,80

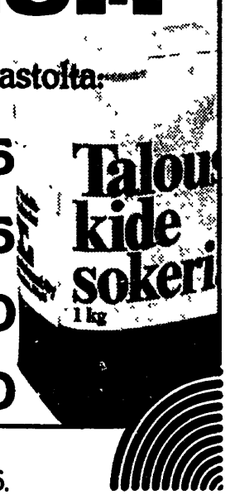

Kaivopihan Centrum palvelee arkisin klo 9–19, lauantaisin 9–15.

Etola 50 vuotta
JUHLA-TARJOUKSIA
Etola 50 vuotta

Lasten KURAHAALARIT 35,00
Koot 1—8. Iloiset kuosit. Jousto- tai neppiolkaimet.

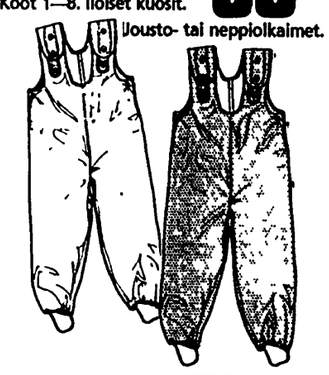

ELFA-KAAPPIKORIT JA KORITELINEET
20% alennus

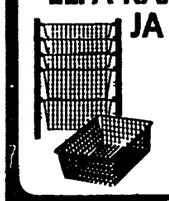

VAAHTOMUOVIPATJA
200x80x10 cm. Vaahtomuovi 30 kg/m³. Päällys kotimainen ruutusanfori. (Etolan n.h. 218,-)
149,00

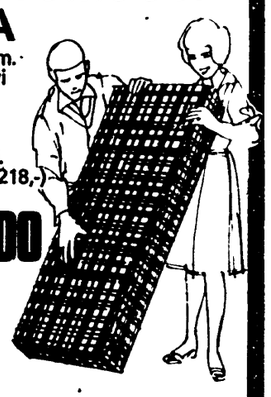

Tällä viikolla Niin kauan kuin tavaraa riittää.
TISKIHARJA pohjahintaan 2,95

LIKAPYYKKIKORI+KANSI
69 l (Etolan n.h. 69,50)
35,00

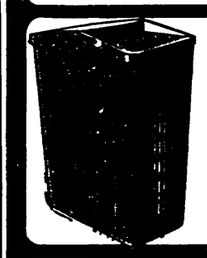

Kuivaus-/tuuletusteline
kuivaustilaa 13 jm, korkeus 150 cm,
Kokoonpainuva. (Etolan n.h. 108,-)
92,00

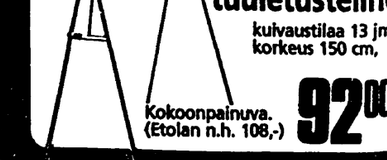

Pyöreitä pöytäliinoja
Ø 145—180 cm. Muovitettua puuvillaa. Kantatut reunat. Useita kuoseja.
49,-

Maxxi-vaateripustin 7,90

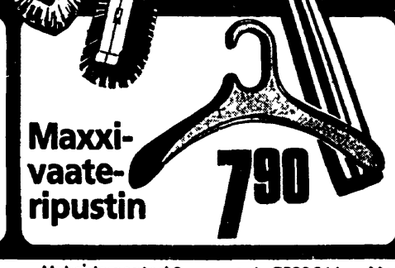

Lasten amme 50 l (Etolan n.h. 43,00) 25,00

Meillä voitte maksaa kortilla.
Etola

Hakaniementori 2 puh. 7533 314
Helsinginkatu 17 puh. 781 266
Huopalahdentie 4—6 puh. 482 431
Hämeentie 78 puh. 7531 228
Iso Roobertinkatu 7 puh. 658 448
Mechelininkatu 44 puh. 409 780
Hitsaajankatu 14, Herttoniemi puh. 781 592
Tapiolan liikekeskus, Tapiola puh. 460 641
Kumi- ja muoviosasto puh. 460 364
Matto-osasto puh. 671 351
Vattuniemenkatu 12, Lauttasaari

Avoinna: Hki, Hitsaajankatu 14, ma 9—18, ti—to 9—17, pe 9—18, la 9—14
Tapiola, ma 9—19, ti—to 9—18, pe 9—19, la 9—14
Muut myymälät, ma 9—18, ti—pe 9—17, la 9—14

KAIKKEA KUMISTA JA MUOVISTA
HELSINKI • KOTKA • KOUVOLA • PORI • PORVOO • TAPIOLA • TURKU